

LA GRALLA

AVISOS Y SUSCRIPCIONS
SARANDI 203
AL COSTAT DEL CORREO

PERIÓDICH SENMANAL Y LITERARI

SUSCRICIÓN ADELANTADA
Ciutat . . . . . ps. 0.50
Campanya . . . . . » 0.60
Exterior . . . . . » 0.70

LA GRALLA

MONTEVIDEO, 30 AGOST DE 1885

ESpanya Y ALEMANYA

Com havem trovat certa contradicció en los primers telegramas y los derrers, que 'ns duhen novas de l' atentat que l' Alemanya feu contra Espanya ab l' ocupació de una de las illas Carolinas, havem determinat retirar l' editorial qu' ab tal motiu haviam escrit, inspirat en las primeras novas que reberem.

De totas maneras volem deixar consignat, que LA GRALLA, uneix sa protesta á la que condemnant l' acte de pirateria comés per l' exercit de l' emperador Guillem, ha llensat la premsa diaria espanyola d' ab duas voreras del Plata, y tot lo poble espanyol.

Quant tinguem mes datos, nos ocuparem d' aquest trascendental assumpto.

Fem aquesta advertencia, pera que no 's cregue que LA GRALLA, no pren en compte los insults que 's fan á Espanya.

Recordis que nostre lema es: «Tot per Catalunya y pera Espanya.»

Las germanas de la caritat

Desde fa uns quants dias tots los diaris venen elogiant la virtuosa conducta de las germanas de la Caritat ab motiu de la epidemia que tants estragos causa en algunas provincias espanyolas, á quals elogis nosaltres no hi podém mancar, puig sos caritatius actes deuen esser alabats per tots los amichs de la justicia y de la rahó.

Entre las noticias que de las victimas que causa la epidemia colérica donan alguns diaris, hi trobém la de la mort d' algunas germanas de la Caritat. En Ciempozuelos han sucumbit la superiora y una germana, y n' hi han quatre en lo llit ab pocas esperansas de vida.

En Murcia están realisant prodigis, lo mateix en los hospitals que en las casas dels pobres; tots los dias n' hi arriuan de novas á la desditjada capital, y en quant una mort l' altra la reemplassa amable y somrienta á la destra del malalt que contempla en mitj de son dolor la bondadosa figura debaix la blanca toca com l' ángel diví del consol y de la esperansa.

En tots los punts ahont la epidemia 's presenta, ellas s' hi presentan també prodigant sos cuydados y pagant moltas vegadas sa caritat ab la vida.

¡Santas y admirables donas! Son joves, la vida podria encara oferirlashi atractius y plahers; pero á tot renuncian. Sos cabells, l' adorno de la bellesa, caygueren lo dia de la professió, y sa cara se cubreix pera sempre ab la toca que la rodeija d' una especie de aureola. Sas únicas galas serán la burda estamena de son hàbit; son llar l' hospital ahont va á parar lo malalt pobre: sa familia tots los que sofreixen.

Ellas segueixen als exercits que 's destrossan en crua guerra, y recordaren los camps de batalla pera aixugar la sanch del infelis ferit y pera recullir l' últim suspir del héroe anónim que sortí del poble. Ellas, quant las gents fuigen de la ciutat apestada, entran á ocupar al costat del dolor un lloch. No tenen nom, sa personalitat desapareix baix la advocació del sant ó verge que han adoptat; no tenen patria; ab son llibre de oracions en las mans recorren tot lo mon, detenintse allí

ahont hi hagi una llaga á que aplicar bálsam
ó una queixa á que oferir consol.

La caritat, lo mes sant y sublime dels
amors, omplena son ánima y moren en son
lloch sens que la rialla desapareixi de sos lla-
bis. Pobres, humils, ignoradas, atravesan lo
mon sembrant beneficis, y baixan á la tomba
ahont no s' escriu ni tan sols son nom.

En aquestos temps d' aflixió y dol, quant
del compliment del deber se 'n fa un mérit y
's consideran los viatjes á las poblacions in-
festadas com actes heróichs dignes de la
epopeya, bo es que consagrem un recort á
aquestas admirables donas que fan del he-
roisme la práctica constant de sa vida.

(De *L'Arch de San Martí*)

LITERATURA

Cor de fira

De l' amor que vas encendre
en ton cor metallisat
ja no 'n queda ni la cendra,
perque may lo vas comprendre
com font de felicitat.

Per tu lo cor es la caixa
d' aquellas operacions
que no admetan cap rebaixa:
tant com puja l' amor, baixa
lo doll de tas ilusions.

Te creus que l' amor que abona
tot lo fi que l' home du
es aquell que mes entona,
y envaneix, perque la dona
no deu fer res, segons tu.

Segueix tan prosaica idea
y pensa sols un moment
que l' amor que aixis s' emplea
es lo que menos recrea
perque es lo que 's compra y ven.

Hi ha cors que per sa puresa
no 'ls pagaria tot l' or;
á tu, parlanthe ab franquesa,
no se 't pot dar lo que pesa
de coure, 'l teu petit cor.

Potsé al fi trobarás noya
que 't voldrá, y tindrà metall,

te per cert si ab tu s' apoya
que semblará una gran joya
ab diamant de cristall.

SIMON ALSINA Y CLOS.

Á LA MEMORIA DE MON BON AMICH JOSEPH VERDÚ

¡Pobre amich mén! Quan la esperança hermosa
De ton esdevenir ja devallaba,
La mort tot ho acabá; que tot acaba
Dessota del fret marbre de la llosa.
Tot nó. Jo veig com la justícia posa
Sa balansa al fidel quan la Mort brava
Mata al honrat, al qui potser menyspreaba
La Enveja vil ab baba verinosa.

Aixis tal volta ab tu passa en la vida,
Mal comprés per lo mon. Tant com valgueres
No t' estimaren; mes la Mort té crida,

Recorda ab lo séu cop tot quant tu feres,
Y ja 'ls elogis van plovent sens mida
Tant com ofés ans de mori 't vejeres.

FREDERICH SOLER (Pitarra)

LA CANSO DEL COMPARSA

Yo quiero ser cómico.—LARRA.

De dias faig de manobre,
de vespres faig de marqués,
de duch, de compte, de bisbe,
de general y de rey.

Quan soch manobre de dias,
guanyo nou ó deu ralets;
de vespres sen bisbe ó compte,
mitja pesseta no mes.

¡Y tinch de fer la comedia
per dos rals sols!...

¡Si pogués ser lo que semblo
quan no semblo lo que soch!

Es la vida de comparsa
vida de molt compromis;
segons per quins espectacles
te rondinan perquè ets prim;
segons per quins ets massa ample,
massa alt ó massa petit,
y si ets molt petit t' estiran
com si 'n fesses are 'ls vint.

¡Y torna á passar la quinta
per dos rals sols!.. .

¡Si pogués ser lo que semblo
quan no semblo lo que soch!

Al estiu moltes vegades
tens de fer l'ús, y ab la pell
t'engabanyan y t'ofegas
à l'escalfor dels quinqués.

Y quan fa aquell fret que pela,
hi ha vegades al hivern
que has d'anar tant á la fresca,
que aixís que surts, riu la gent.

¡Y t'glassas fent la comedia
per dos rals sols!...

¡Si pogués ser lo que semblo
quan no semblo lo que soch!

Segons com, faldillas portas
d'una grega tot voltant;
segons com, en lloch de ca'sas
un vel de color de carn.

Ensenyant las camas primas,
tothom riu quan son uns quants
que semblén tots de renglera
una brana de terrat.

¡Y ensenya las tevas gracias
per dos rals sols!...

¡Si pogués ser lo que semblo
quan no semblo lo que soch!

Per fé 'l capitá manaya
guerrer de llansa pelut
ab clin te lligan las barbas
fins á l'orella per munt

A voltas t'omplen de cascos
y te 'ls claven fins als ulls,
y dalt baix vestit de llama

¡Deu meu! ¡y que vas feixuch!

¡Y haver de dur tanta carga
per dos rals sols!...

¡Si pogués ser lo que semblo
quan no semblo lo que soch!

Si algun dia 't *distingeixes*
dels demés, ets envejat

Un dia 'm van dá un aplauso
perqué vaig saber fé un bram,

y des' llavors tots los altres
m'están desitjant lo mal;

si 'ns trobém en cap *batalla*
tots me trepitjan quan caych.

¡Y dèixat passar per sobra
per dos rals sols!...

¡Si pogués ser lo que semblo
quan no semblo lo que soch!

Sempre 'n rumian alguna
perque quedi malament.

Fent l'estatua del *Megia*
quan lo *Tenorio* vam fer,
de part d'arrera 'm tocavan
perque no m'estés tant quiet.

¡Me 'n van fer de passigollas!

Fins semblava que ballés.

¡Y ferme quedar de pedra
per dos rals sols!...

¡Si pogués ser lo que semblo
quan no semblo lo que soch!

Fent una màgica un dia,
jo treya 'l cap y res mes
per un furat de la taula
sens que 'm pogués móurer gens.

Y á sobre hi van posar pebre:
¡d'estornuts, ne vareig fer!

podéu pensar quinas riallas
sentin tant sovint *¡elxèm!*

¡Y estornudar tantas voltas
per dos rals sols!...

¡Si pogués ser lo que semblo
quan no semblo lo que soch!

Jo 'm pensava fer carrera
y ab trenta cinch anys que ho faig,
no mes he arribat á *cabo*
y encare guanyo 'ls dos rals.

May he pogut dí en las taulas
quatre mots tot d'un plegat
y sols me pesa que á voltas
faig de traidó y criminal.

Mes llavors faig la comedia
per dos rals sols!...

que ans d'essé 'l que llavors semblo,
prefereixo sé 'l que soch!

JOSEPH VERDÚ.

CONTRASENTITS

Si 'l mon n'está plé de contrasentits, no cal dirho, puig vostés mateixos ho esperimentan á cada hora, á tot instant, no sols en vostés sino 'n las personas que 'ls rodeijan. Y lo més bonich que ningú s'hi ficsa, ó millor dit, ningú en fa cas. Per lo vist es condició humana lo riurer, riure sempre, encar que nostres rialladas no serveixin mes que pera justificar la paraula poch usada, pero verdadera, de *contrasentits*.

Vosté va pel carrer y un home que per desgracia de vosté pesa deu arrobas, li pega

una trepitjada d'alló que 'n dihuen los castellans de *padre y señor mio*, y per supuestó qu' el feixuch ha endevinat hont té vosté l' ull de poll que mes maleheix, jemega vosté com una máquina de fer fideus perque l' hi ha fet veurer mes estrelles que no hi ha en lo firmament, l' individuó li diu «*dispensi*», vosté respon ab veu de llástima: «*oh! no es res*», y se 'n va cojeijant com un gos que l' hi han tirat una pedra en part delicada. Ara diguim si no es un contrasentit lo dir que no ha sigut res quant si no fos l' *educació* se menjaria á n' el *fulano*.

Veyem un pobre qu' ensopega, y en la forta ensopegada está un segon fent esforssos pera no caurer tan llarch com Deu l' ha fet, pero per fi no haven pogut guardar l' equilibri, cau; pero un sol moment está en terra, perque l' que cau va més llauger qu' un miquelet per aixecarse. En volen de riure tots los que l' miravan! Vegin vostés si no 'ns hauria de fer llástima. Apuntem un altre contrasentit.

Dugas personas caminan depressa, casi corran, y al tornar una cantonada 's topan y se xafan 'ls nassos. Ja te 'ls dos que 's fan compliments, y no obstant per entr' ells no se si serán petitas ó grossas las malediccions que 's dirigeixen l' un á l' altre.

Que per exemple plou y un senyor va tot satisfet ab lo seu paraygua estés y creyentse, naturalment, al abrích del xáfeh. Ve una ratxada de vent, li capgira l' paraygua y 'ls fa rodolar á los dos. Rialladas generals. Lo pobre, avergonyit, ni te lo temps de pensar lo que l' hi ha passat, perque encara que s' hagi romput la crisma, fuig correns pera que no s' augmenti l' coro de riallas. ¿Y la llástima ahont la deixem?

Puja vosté á un tramvia, y te la desgracia de trovarhi un que fuma en pipa, y que no sembla tabaco lo que fuma sino matzinas. Vosté sua per fret que fassi, com si fos al bell mitj del estiu, cambia de color perque l' *aroma* que surt de la pipa es irresistible; lo fumador pera sort de vosté ó por casualitat s' hi fica, y li diu tot solícit «*¿L' hi incomoda l' fum?*» Aquí vosté pera fershe fort li contesta: «*No senyor, si també fumo, es lo tren que 'm mareija.*» Mentida y contrasentit manifest.

Un jovenet de la primera volada, d' aquells que tot son sospirs y plantons de cantonada,

veu passar per l' acera d' enfront una noya encisera, la segueix ab la vista, pero no veu ab sa distracció, qu' un forsut camálích carregat ab un catre plé de trastos arriba hont ell se trova, l' hi fica l' catre per lo clatell, cau l' camálích y tot l' encant sobre l' Tenorio, crida l' un, xiscla l' altre, cap dels dos saben lo que 'ls hi passa. Aglomeració de gent. Tothom riu. ¿A que vostés crehuen que lo públich que hi ha acudit pregunta per los pobres del fracàs? Ca, home, ja 's poden haver fet mal, lo primer que mirarán es si lo catre y 'ls plats s' han trencat.

Dos gossos se barallan y los seus amos s' ho miran un instant; pero quant lo Lleó reb tunyina del Tigre comensan los impropers dels amos respectius del cans, perque está vist que 'ls que 'n tenen fins se barallan per ells. Ab aixó la gent pren part en la renyina, pero ab la llengua, s' enten, creix l' entusiasme fentse contagiós, s' agafan los *propietaris* que volen á lo menos esser tan valents com los animalets, y s' abunyegan. ¿Vostés pensan que 'ls que no han vist la barreja preguntan si 'ls homes s' han romput la nansa del coll? No senyor, seria impropí, lo mes interessant es sapiguer quin dels gossos ha guanyat.

Veurem una pobre dona que un maliciós xicotet l' hi haurá posat una *lluça* darrera lo vestit, á un bon home que dissimuladament l' hi han plantat á la espalla un cartell que á ma bé dirá: «*Cargols y arros ab musclos tot los dias festius*», y tots los qu' ho vehuen s' hi fan un panxó de riurer; van los pobrets ignorant que son lo blanch de totas las miradas, pero ja 's pot dir que tenent sort si trovan un bonafactor que los avisi.

Diguinme vostés, si tot aixó no son contrasentits y grossos.

Y aixis veyem que quant hauriam de plorar, rihem, y que nostres cors no son tant sensibles com volen fer creurer. Lo que demostra clarament que casi sempre nostre modo de procedir está també en *contrasentit* ab la pensa, puig si aquesta 'ns dicta commiseració pel que es digne d' ella, nosaltres ho fem tan bé, que, generalment, augmentem ab las nostras rialladas l' importancia d' una casualitat ó desgracia com de las que n' acabo d' exposar alguns exemples.

EN L' ALBUM

D' UNAS NOYAS MOLT MACAS

¿Per qué voleu mos versos quan ja he romput ma lira,
y aparto la mirada del mon plé de tristesa,
veyentho tot en prosa? Si res ja avuy m' inspira.
¡cóm troveréu bellesa
en mos cantars, si canto, ni enginy, ni menys grandesa!

Vosaltres he podriau, lleals amigas mevas,
la flamarada encendre d'un cor qu' está apagat;
més ¡ay! que pera aymarme veyéu peranys y trevas,
y en tant desconhortat
lo trovador suspira, del mon desenganyat.

Si allá en aquella terra que la Mar Dolsa banya
mon pit vareig obrivos en busca d' emocions,
¿per qué no m' imitavau, y al retornar á Espanya,
jamay en mas cansons
m' hauriau sentit plányer perdudas ilusions?

M' ardenta jovinesa contemplo malhaurada,
y en tant del cor las fibras me sento aná' en renou;
ningú més que vosaltres, y sols d' una mirada,
podrá alegrarm' de nou....
p'ro anem, que per cap quarto ja 'm sembla que n' hi ha
[prou

JOSEPH M. OLLER.

¿Tinch rahó?

¡Si!

Jo vos juro que quant penso
en lo que som en eix mon,
de viure 'm dono vergonya,
y sols desitjo la mort.

Quant penso que 'ls primers passos
que donem en eixa vida,
ja 'ns portan á correciuta
al camí de la mentida;

Quant penso que 'n eixa vall,
es mes bó lo mes dolent,
y qu' és, la virtut del dia,
'l sarcasme del creyent;

Quant penso que l' ignorant
enlairat sempre se veu,
y lo sabí 's mort de gana
y sempre 's veu sota peu;

Quant penso que la veritat
sempre 's veu arrossegada,
l' hipocresía suránt,
y la mentida enlairada;

Quant penso que l' ignócent
casi sempre es condemnat,
y 'l criminal es absolt,
y molts cops fins respectat.

¡Ay! podeu, podeu ben creurer
que 'm vé, un tan gran dolor,
que los ulls se 'm tornan aigua
y sols desitjo la mort.

F. MATARRODONA.

QUENTO

Un moro, un lloro, un mico
y un senyor de Puerto-Rico.

Un senyor de Puerto-Rico,
al balcó tenia un lloro
de rica ploma y bon pico:
un lloro de 'ls que fan oro,
dels lloros que costan pico.

Un vehí seu, qu' era moro,
de Tetuan, va rebre un mico
Amarra lo mico, 'l moro,
al balcó, quedant lo lloro
al altre, pero lluny del mico.

Mes tant y tant xarrá el lloro,
que un dia s' empipa 'l mico
y ab rabiós alé de toro
l' embasteix, s' amaga 'l lloro,
romp la cadena lo mico,

Salta á la gabia de 'l lloro,
surt el lloro, pica al mico,
xiscla 'l mico, xarra 'l lloro
y ab l' abalot, surt lo moro
y 'l senyor de Puerto-Rico.

¿Per qué no tanca lo lloro?
¿per qué no amarra lo mico?
exclaman los dos, fent coro,
volguent l' un agafá 'l lloro,
estirant l' altre lo mico.

Cau lo mico sobre 'l lloro;
lo lloro, li clava 'l pico,
reganya los dents lo mico
y esbarat mossega 'l moro
y al senyó de Puerto-Rico.

Aquet, renega del lloro
prometent matar lo mico,
mentres que, furiós lo moro,

provoca 'l amo del lloro
y embasteix á lloro y mico.

Cap á munt s' empuja 'l lloro,
cap avall s' escorra 'l mico
y faltant tots al decoro
agarrats quedan, lo moro
y 'l senyor de Puerto-Rico.

«¡Ay moro, si pierdo el lloro!»
l' hi diu lo de Puerto-Rico;
replica cremat el moro:
«Pagarás ben cart lo lloro
joh cristiá, si 's pert lo mico!»

Adal, l' escarneix lo lloro,
abaix, fá muecas lo mico,
y no se sap si es lo moro
el que parla, ó bé lo lloro,
ó 'l senyor de Puerto-Rico.

Creix lo burgit, vola 'l lloro,
cau al carré sobre 'l mico....
¡burrango el de Puerto-Rico
veyentse en perill lo lloro
altre volta sobre 'l mico!

Se desfá, com pot, de 'l moro;
entra y pega un tiro al mico
pero s' erra y mata 'l lloro,
cau desmayat, viu lo moro
y fuig á buscar lo mico.

Aixerit torna lo moro
ab lo lloro mort y el mico;
auxilia al de Puerto-Rico....
y després, l' hi envia el lloro
ab una carta, pel mico

Que diu «seis onzas en oro
per l' atentat contra 'l mico,
d' un cristiá, reclama un moro,
guardis disecat lo lloro,
paguim aviat aquet pico.»

Veu aixó l' amo de 'l lloro,
se tira sobra del mico,
mata 'l mico, mata 'l moro,
y mort, moro, mico y lloro
fá un farsell y já Puerto-Rico!

SABATER Y ARIBAU.

NOVAS

En lo primer certámen de l' Ateneu Arenyench celebrat lo dia 10 de Juliol en aquella vila guanyá la flor natural nostre amich, lo senyor Ribot y Serra, de Sabadell, que feu present d' ella, y per lo tant fou proclamada reina de la festa, á la senyoreta donya Carme Córdoba.

Lo premi ofert al treball histórich pel Ateneu Arenyench, lo guanyá don Joseph Fiter é Inglés.

Don Frederich Soler alcansá 'l que oferí l' Excelentíssim senyor Bisbe, don Jaume Catalá.

Don Melcior de Palau y don Frederich Rahola, guanyaren lo senyalat per don Ivo Bosch, y obtingueren los altres premis los senyors Mesa, de Madrid; Colvetó y Beleta, d' Arenys de Mar, y altre senyor qual nom sentim no sapiguer.

Nostre paísá 'l jove enginyer agrónomo don Domingo Call, ha sigut elegit pera ocupar la Presidencia del Jurat internacional de vins en la Exposició d' Ambéres.

Es la primera vegada que nostre país té una representació de aquesta índole, haventli donat sos sufragis los representants d' Alemania, Bélgica, Fransa, Austria y Espanya; en contra dels de Suecia, Italia, Inglaterra y Portugal, de qual última nació era son contrincan!

L'enginyer de Valls don Joseph Borrás Casellès, ha proposat á la Junta municipal de Sanitat de Barcelona, un ensaig del següent sistema higiénich y preventiu de desinfecció sumament senzill y económich:

Primer. En los districtes de la població ahont se cregui més probable ó fácil la infecció, se procedirá 'l rego de las vias públicas ab aygua procedent de las cisternas y dipòsits de las fábricas del gas, procurant pendre las que tingan cantitat d' amoniach en disolució. Aquesta operació se practicarà de 3 á 5 del matí y de 6 á 8 de la tarde empleant carretas á propòsit.

Segon. Ruixar prudencialment ab moniach líquich las habitacions ahont hi hagués personas atacadas de la malaltia colérica.

Tercer. Excitar en general á tots los ve-

hins perquè tingan dintre de sas habitacions una quantitat de 500 á 1,000 grams de quitrà procedent de la destilació del carbó de pedra.

Dit líquid deu posarse en un receptacle que presenti molta superfície lliure á la acció de la atmósfera.

L' autor se promet felicíssims resultats de son sistema desinfectant, y al aconsellar sa adopció sols desitja sur. in efecte totas y cada una de las operacions.

En lo pròxim mes d' Agost sortirà en Barcelona, lo primer vólum d' una biblioteca popular catalana, continuant publicantse mensualment al módich preu de dos rals; son tomos de 70 planas esmeradament impresas en octau francès. Dita biblioteca contindrà solzament obras dels mes joves escriptors de nostre renaixement.

En moltas comarcas de Tarragona es tanta la falta de treballadors que s' observa, que en varias fincas no 's poden verificar los treballs agrícolas propis de la estació.

Los metjes de Castelló, han suscrit la següent protesta:

Castelló, 11 Juliol—La injustificada orde expedida per lo ministre de la Governació prohibint als metjes la pràctica de la inoculació Ferrán, es un atentat al decoro professional. Restringit per lo ministre l' exercici de nostra professió, 'ls drets de la ciencia han vingut á menyspreuarse de llastimosa manera, y davant tan inaudit procedir, los professors metjes que suscriuhen protestan enérgicament contra l' atropell de que son victimas, sense perjudici d' entaular la acció que 'ls competi, á fi de recabar sos drets professionals, tan llastimosament trepitjats.

Pere Aliaga.—Agustí Segarra.—Joseph Clará.—Manel Sanchez.—Francesch Rambla.—Manel Segarra.—Eduart Portalés.—Joseph Llansola.—Elisseu Soler.—Nicolau Forés.—Lluís Provincial.—Joseph Sanchez.—Joaquim Fabregat.—Francesch Esteve.—Francesch Gimeno.—Joseph Cazador.—Félix Roca.—Andreu Puig.

La poetisa catalana donya Dolors Moncer-

dá de Maciá, ha obtingut, segons tenim entés, varis premis en lo certámen que s' ha celebrat en Palma de Mallorca.

SUSCRIPCIÓ

Pera los damnificats de lo cólera en Espanya, qual producte será enviat al Dr. Ferran pera que lo distribueixi entre las familias més necessitadas.

Suma total. . . . \$ 225.82

Segueix oberta la llista de suscripció.

PIFIAS

Aquesta semana han visitat nostra Redacció duas novas publicacions periódicas de Barcelona.

Una d' ellas es lo *Bulleti mensual* de la «Associació d' Escursions Catalana», publicació que per si sola basta pera donar importancia á nostre renaixent literatura.

Lo nombre que havem rebut corresponent á los messos de Maig y Juny prop-pasats y conté interesants treballs literaris y científics.

L' «Associació» de que parlem nos ha fet present á mes d' una «Crónica de la Associació d' Excursions Catalana», en la que s' trovan com en index tot les treballs qu' ha fet la Societat desde lo 1^r de Juliol de 1881 fins á lo 31 Dècembre de 1882.

Agrahim l' envio y conti l' «Associació d' Excursions Catalana», ab LA GRALLA, ab tot lo que pugue serli util.

L' altre publicació rebuda es «Los amichs Tintorers, periódich literari y recreatiu, organ de lo centre *Amichs Tintorers*.

Lo nombre rebut correspon á lo dia 19 de Juliol. Es extraordinari y consagrat al recort del malhaurat poeta En Joseph Verdú y Feliu, soci honorari de lo *Centre Amichs tintorers*.

Donem las gracias per l' envio y 'ns felicitem que una societat de treballadors conti ab un periódich que á mes de difundir l' unió entre 'ls socis, siga un defensor de la terra catalana.

Per haverla rebuda un xich tart, no publiquém en aquest nombre *L' Agrahiment*, ba-

lada premiada en lo Certámen de «La Juventud Católica» de Palma de Mallorca, celebrat lo mes passat.

Es una bonica composició que nostres llegidors, podran apreciar en nostre próxim nombre, deguda á la ploma de l' poeta En Francesch Tomás Estruch, fill de la vila de Carmelo d' aquesta República.

Quedem agrahts á la persona que 'ns ha proporcionat aquesta composició, fins avuy no coneguda en América.

.*.

Per error de compaginació, la poesia d' Alsina y Clós no aparasqué en lo número passat en la secció de Literatura, lloch que li correspon.

.*.

Havent rebut á última hora la continuació de las llistas de suscripció, deixem aplassat per lo número vinent 'l publicarlas.

En Anton Torres y Nicolás

Avuy ha deixat d' existir en mitj de la mes espantosa pobresa eix honrat fill de Catalunya.

Durant la seva tormentosa vida, ha sigut: un bon fill, un excelent marit, un carinyós pare y un verdader amich.

Tota sa vida l' ha consagrada á la instrucció del jovent; ha sigut un excelent mestre en tots los rams de la ensenyansa y en especial á la de Matemáticas, y per lo tant, ha mort com tots los verdaders mestres de la humanitat... ¡Premi que lo mon dona á tots los homes de conciencia!

Acompanyem á sa familia en lo dolor greu que sent en eixos moments y serveixili de consol lo tenir la seguritat que sa memoria será sempre la sombra que embolcallará á sos bons deixebles, com sucseheix ab lo mes humil de tots los seus de matemáticas.

F. MATARRODONA

Montevideo 25 Agost 1885.

Segons nos comunica un amich, soci de lo *Centre Catalá*, lo primer diumenge de Setembre tindrà lloch en aqueixa Societat, la Junta de socis, pera nomenar la nova Comissió Directiva. A l' menys, aixis diu l' esmentat soci, qu' hi ha promesa de ferho.

VUYTS Y NOUS

Parlant ab la Rosa Malla
sobre equívochs l' altre dia,
va xocarme un qu' en digué;
y vaig dirli desseguida:
sobre aixó intentaré fer
un epígrama per la GRALLA;
y ella fent una postura
mitj enfadada va di:
no; no vuy que sobre mí,
enseigi literatura.

MATA Y PILÓ.

ooc

Cantarellas

¡Bé es vritat que la virtud
No es la teva millor prenda!
Qu' ets deixadota y gandula.....
Pro en cambi ets pobra y molt lletja.

—¿Perqué ploras, amor meu?
¿Qu' has tingút algun disgust?
Digasme qué tens Marieta.
—Una brossa dins del ull.

Se semblan casi del tot
Las donas ab la fortuna:
Si un las busca ellas s' apartan,
Si un ne fuig ellas lo buscan.

WILLIAM XARAU.

ooc

¡Mireu si es gat en Queló:
figureus que l' altre dia
volia entra 'l menjadó
ahont dormim ab la Maria.
Per por d' una bojeria,
m' also y tanco be l' devan;
pero l' grandíssim *bergan*
tenint d' entrar la fal-lera,
me va sapigué enganyá...
quan menys me 'n vas adona'
se m' va fica' pe l' darrera.

LO CEGO

ooc

Solució de la xarada del N. 13—*Fideu*
A la endevinalla: *Pendrer chocolate.*